

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тривалість викладання	8-й семестр (15 чверть)
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції	2 год./тижд.
практичні роботи	2 год./тижд.
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6240>

Кафедра, що викладає

Прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

Інформація про викладачів:

Ащеулова Олександра Миколаївна

Доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

П

Orcid ID 0000-0002-8982-9725

Scopus ID [57204160577](https://orcid.org/0000-0002-8982-9725)

Google scholar [https://surl.li/fguxxq](https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=ashcheulova)

E-mail: ashcheulova.O.M@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Трансфер технологій» спрямована на поглиблення і систематизацію знань здобувачів вищої освіти щодо фундаментальних понять у сфері інтелектуальної власності; орієнтування у видах інтелектуальної власності, її розпізнавальних особливостях; основних теоретичних і методологічних засад процесу управління об'єктами інтелектуальної власності; економічної оцінки результатів наукових досліджень та прийняття обґрунтованих рішень, пов'язаних з інноваційною діяльністю, портфелем прав інтелектуальної власності, трансфером технологій.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів відповідних професійних компетентностей щодо володіння методами та інструментарієм комерціалізації об'єктів інтелектуальних відносин в підприємницькій та торговельній діяльності, а також планування результатів за характерними складовими трансферу технологій й ліцензування прав інтелектуальної власності.

Завдання курсу:

- розуміти сутність інтелектуальної роботи та ідентифікувати її результати у науково-дослідній сфері;
- знати основні правові норми, що регулюють відносини в науково-дослідній сфері та у сфері інтелектуальної власності;
- знати основні методи до оцінювання наукового потенціалу результатів інтелектуальної діяльності (результатів наукових досліджень, розробок);
- орієнтуватися в основних видах угод про трансфер результатів наукових досліджень, ліцензій на право використання об'єктів інтелектуальної власності;
- уміти застосовувати сучасні інформаційні технології в процесі розробки та трансферу об'єктів права інтелектуальної власності.

3. Результати навчання:

- розуміти суть трансферу технологій та особливостей його застосування;
- знати методи дослідження трансферу технологій та характерні особливості реалізації інноваційних проєктів;
- використовувати моделі трансферу технологій;
- знати нормативно-правове забезпечення інтелектуальної власності та ліцензування та мати вміння до його практичного використання;
- застосовувати франчайзинг та інжиніринг, інноваційний трансфер технологій як форму руху технологій;
- враховувати специфіку економічних розрахунків при купівлі-продажу ліцензій;
- уміти підбирати оптимальні методи вартісної оцінки об'єктів трансферу;
- обґрунтувати пріоритетні напрями міжнародного трансферу технологій в сучасних умовах як механізму вирішення глобальних проблем.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ	
	1. Технології та технологічний розвиток. 1.1. Сутність трансферу технологій та його класифікація. 1.2. Роль та значення технологій у суспільстві. 1.3. Технологічні системи та технологічний розвиток. 1.4. Технологічні інновації та ринок технологій.
	2. Система трансферу технологій. 2.1. Поняття, об'єкти та суб'єкти трансферу технологій. 2.2. Види, форми, методи трансферу технологій. 2.3. Трансфер технологій у системі інноваційного процесу. 2.4. Організаційний механізм, напрями і канали передачі технологій. 2.5. Інжиніринг як форма передачі технологій.
	Організаційні механізми трансферу технологій. 3.1. Класифікація

	організаційних форм трансферу технологій. 3.2. Організаційна підготовка технологій до трансферу. 3.3. Організаційна модель трансферу технологій на основі процесного підходу. 3.4. Організаційна модель трансферу технологій на основі функціонального підходу
	4. Державне регулювання у сфері трансферу технологій. 4.1. Світова практика регулювання у сфері трансферу технологій. 4.2. Спеціальне законодавство з передачі технологій. 4.3. Державне регулювання трансферу технологій в Україні. 4.4. Державна експертиза технологій. 4.5. Погодження трансферу та реєстрація технологій. 4.6. Технологічні платформи.
	Специфічні форми технологічного обміну. 5.1. Лізинг: сутність, види. Позитивні та негативні моменти лізингу. 5.2. Сутність франчайзингу, його види. Переваги та недоліки 5.3. Спільне підприємництво: передумови створення, переваги, недоліки. 5.4. Інжиніринг: сутність, передумови виникнення. Етапи здійснення інжинірингових послуг
	Ліцензування як основна форма трансферу і комерціалізації технологій. 6.1. Сутність ліцензії та їх види. Основні учасники процедури складання ліцензійних договорів 6.2. Характеристика основних форм ліцензійної винагороди. 6.3. Зміст та структури ліцензійної угоди.
	Методи вартісної оцінки об'єкту. 7.1. Порівняльна характеристика методів вартісної оцінки інтелектуальних новацій. 7.2. Характеристика методів витратного підходу. 7.3. Характеристика методів прибуткового підходу. 7.4. Характеристика методів ринкового (порівняльного) підходу
	8. Міжнародний трансфер технологій: теоретичний аспект. 8.1. Міжнародний трансфер технологій: сутність, основні тенденції, етапи здійснення, форми. 8.2. Сучасні напрямки міжнародного трансферу технологій. 8.3. Особливості ліцензування та франчайзингу в міжнародному трансфері технологій
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
	Управління процесом комерціалізації відносин інтелектуальної власності в організації та трансфером технологій
	Проведення технологічного аудиту та формування «портфеля» інтелектуальної власності
	Оцінка потенціалу науково-технічних розробок. Планування комерціалізації отримання технології
	моделі та характерні проблеми трансферу технологій державних наукових організацій
	Експериментальні площадки трансферу технологій. Форми та методи міжнародного трансферу технологій
	Ліцензування як форма комерціалізації прав інтелектуальної власності.
	Інтелектуальна власність та її трансформація в інноваційний продукт
	РАЗОМ

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення.

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; активований акаунт університетської пошти

6. Система оцінювання та вимоги

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
– 100	відмінно
	добре
	задовільно
	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з тестування за лекційною частиною та контрольних завдань на практичних заняттях складатиме не менше 60 балів з максимально можливих 100 балів. Оцінка з поточного оцінювання визначається як середнє від оцінок: 1) тестування за лекційною частиною на останньому навчальному тижні кожної чверті; 2) контрольні завдання на практичних заняттях. Контрольне завдання оцінюється експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені Національною рамкою кваліфікації (НРК) для бакалаврського рівня вищої освіти.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи:

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати підсумкове тестування, яке містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Підсумкове оцінювання – тест (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

<i>Рівень, рейтингова шкала</i>	<i>Теоретична підготовка</i>	<i>Практичні уміння і навички</i>
Високий, 100-90, відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь	Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При

	студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	виконанні практичних та індивідуальних робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 89-74 дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 73-60, задовільно, посередньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	Студент може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання.
Низький, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Студент знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). У НТУ «Дніпровська політехніка» політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у НТУ «Дніпровська політехніка»: <https://surl.li/lcrguj>.

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Студенти повинні мати активовану університетську (корпоративну на домені @ntu.one) пошту. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

. Відвідування занять. Для студентів денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Студентам, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших студентів, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Лабораторні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням з керівником курсу.

. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 14.09.2006 № 143-V. URL : <https://surl.li/myetsh>

2. Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Правил складання, подання та проведення експертизи заявки на винахід і заявки на корисну модель» від

09.09.2024 № 23301, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 вересня 2024 р. за № 1411/42756. URL : <https://surl.li/pgxbix>

3. Збірник нормативних актів НАН України та органів державної влади. URL :

4. Інновації і трансфер технологій: методи, моделі та механізми управління: колективна монографія / за ред. д.е.н. В.А. Омеляненка. Суми: Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань, 2023. 370 с. URL : <https://surl.li/ljllrj>

5. Новіков Є.А. Правове регулювання діяльності мережі трансферу технологій : монографія. Харків : НДІ ПЗІР НАПрНУ, 2019. 173 с. URL : <https://surl.li/iqzpsc>

6. Зрибнєва І.П. Стратегія економічного розвитку технологічного підприємництва в Україні: теорія, методологія, практика (монографія). Запоріжжя: Гельветика, 2021. 330 с. URI : <https://surl.li/sddbjj>

7. Корогод Н.П., Новородовська Т.С., Тимченко Д.О. Трансфер технологій в управлінні проектами та інтелектуальною власністю: Навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ, 2019. 51 с. URL : <https://surl.li/rfkliu>